

שפת אמת

שפת אמת משפטים - משפטי קודש ואנשי

קודש

הרב אפרים ולץ

שפת אמת משפטים תרל"א

ברש"י מה ראשונים מסיני כל. והלא כל המצות נאמרו בסיני. עיקר הרצון שידעו שאף המשפטים שמובנין עפ"י שכל האדם עכ"ז הם רק ע"י שכן רצונו ית'.

וזוהו הטעם שאסור לדון לפני גוים אף שדנין כישראל כי המשפט לאלקים וגם הטעם והסכמת השכל הכל ע"י שכן רצונו יתברך עכ"ד. וזה שכתוב מסיני אף שמובן עפ"י שכל.

שפת אמת משפטים תרל"ד

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם אא"ז מו"ר ז"ל הגיד בשם הרב מפרשיסחא ז"ל ל שיהיו משפטי ה' קודם חיות האדם וזה לפניהם והוא ענין הקדמת נעשה לנשמע כל.

ופרשנו עפ"י דברי מו"ז ז"ל שגם משפטי ה' אף שיש בהם טעמים. עכ"ז כל הטעמים ע"י רצונו ית' והוא העיקר. והטעמים נמשכים אחר רצונו. וז"ש שהם מסיני. אף שהשכל מבין שכך צריך להיות עכ"ז הכל ע"י שכך גזרה חכמתו ית'. וכן צריך להיות ציווי השי"ת קודם לשכל האדם וזהו לפניהם כנ"ל.

ובנ"י הקדימו נעשה לנשמע פי' שהי' חביב אצלם יותר מה שזוכין לעשות רצון עליון ממה שיבינו הטעם של המצוה. ועי"ז זכו שיבינו גם הטעמים כי מקודם ניתנו הדיברות אח"כ המשפטים.

דף מקורות

וז"ש רש"י ז"ל אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה לא תעלה על דעתך לומר אשנה להם הפרק וההלכה ב' או ג' פעמים עד שתהא סדורה בפיהם כמשנתה, ואיני מטריח עצמי להבינם טעמי הדבר ופירושו, לכך נאמר אשר תשים לפניהם, כשלחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם

ותמוה וכי מרע"ה אשר מסר נפשו בעבור ישראל לא הי' חפץ להבין לבנ"י הטעמים.

אך כי באמת העיקר לקיים מצות השי"ת בלי הבנת הטעמים. רק שהשי"ת אמר שבנ"י זכו ע"י הקדמת נעשה לנשמע שיבינו גם הטעמים כנ"ל.

שפת אמת משפטים תרל"ז

הקב"ה מנהיג העולם במצות ופקודיו שמסר לבני ישראל. ובכל דבר יש מצוה מיוחדת והם מקיימים הכל. וכפי שמירת בנ"י המצות. כך מתנהג העולם.

ומשפטיו לבנ"י הוא מעלה גדולה מזאת. שגם המשפט מסר לבנ"י כאשר מצינו שכשיצא מב"ד זכאי אין מחזירין אותו כו' נמצא שהקב"ה מסר המשפטים לבנ"י. וז"ש המדרש שהקב"ה אינו כבשר ודם רק שמקיים הוא עצמו הגזירה כו' שנשתנה כביכול המשפט עליון ע"י ב"ד שלמטה שכך מסר משפטיו לישראל.

שפת אמת משפטים תרל"ב

בשם הרה"ק ז"ל מקאצק ע"פ ואנשי קודש תהיון. להיות שמירת הקדושה במעשה אנוש ותחבולותיו. פי' שאין מחסור להשי"ת מלאכי עליון שרפים וחיות הקודש. רק שמתאוה לקדושת אנשים ולכן המשיך נצוצי קדושה גם בעוה"ז במדה וצמצום.